

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1230. Usque Ad Annum 1248

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1764

VD18 90118049

§. 38. Quæstio de azymis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66268](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66268)

Sæcul. XIII.
A.C. 1234.

§. XXXVIII.

Quæstio de azymis.

29. Apr.

Matth.
XXVI, 26.

Tum Nuncii dixerunt: *Vestrum nobis scriptum tradidistis, quod hæresin continet. Sed quia erroris defensio est, quæ hæreticum facit, scire volumus, an illum per ignorantiam, aut vero ex malitia in medium attuleritis? Et cum Judices non habeamus, agite, consulamus veteris ac novæ legis libros & Patres!* Quæsitis libris, inter omnes assidentes Sacrum Codicem inventum non esse mirati Nuncii quærebant e Græcis, cur assererent, Dominum Nostrum panem fermentatum in corpus suum convertisse? Respondebant: *Quia in Evangelio legimus, eum sumpsisse azotos: azotos vero significat panem perfectum, panem fermentatum.* Nuncii rogabant, an azotos panem fermentatum semper denotaret? *Semper, reponebant Græci, quando solum est: sed interdum vox AZYMUS ei jungitur, sicut MORTUUS voci homo, dum dicitur homo mortuus.* Nuncii urgebant: *num azotos solum positum semper panem fermentatum indicat? Non, subjungebant Græci: sed tunc, cum proprie sumitur. Nam quandoque improprie pro azymo accipitur. Ergo azotos, inferebant Nuncii, promiscue panem significat, & Evangelium nobis æque ac vobis favet.*

favet. In Levitico, ubi de sacrificio pacifi-
 co agitur, ζετος pani fermentato & azy-
 mo applicatur: id nomen proin tanquam
 genus utrique speciei sine discrimine con-
 venit: &, quod consequitur, vestra distin-
 ctio sensus proprii & improprii nulla est.

Nos e contrario per Evangelium de-
 monstramus, Dominum Nostrum panem
 azymum in suum convertisse corpus. Nam
 S. Matthæus dicit, primo die azymorum
 illum a discipulis fuisse interrogatum, ubi-
 nam Pascha sibi parari vellet? Jam edi-
 cite, quisnam fuerit hic primus azymorum
 dies? Erat primus dies ante azymos, re-
 ponebant Græci, explicationem S. Chry-
 sostomi sequentes. At Nuncii pergebant:
 S. Chrysostomus hoc loco ita dicit: Disci-
 puli venerunt ad Jesum pridie azymorum
 vesperi, quo agnus Paschatis immolabatur.
 Igitur illa vespera jam pertinebat ad Pa-
 schatis & azymorum tempus, quo duran-
 te Judæis nec fermentum, nec panem fer-
 mentatum in domibus suis habere licebat,
 ut in Exodo legitur. Christus proin Pa-
 scha suum in pane azymo celebravit: nam
 legem usque ad finem vitæ suæ observabat,
 ut SS. Chrysostomus ac Epiphanius loquun-
 tur. Itaque panem azymum in corpus con-
 vertit suum. Jam vos affirmatis, in istud
 non nisi panem ab illo adhibitum converti
 posse: unde sequeretur, vos in idem conver-
 tere haud posse panem fermentatum, quod nos

Sæcul. XIII.

A.C. 1234.

29. Apr.

Levit. VII.

12. 13.

Matth. 26.

27.

S. Chrysof.

homil. 81. in

Matth. intt.

Exod. XII.

15.

Chryf. ibid.

hom. 81. &

hom. 82. ad

v. 26. Epiph.

hær 30. n. 22.

& hær. 42.

refut. 61.

Sæcul. XIII.
A. C. 1234.

29. Apr.

Joann.
XVIII. 28.

tamen non asserimus. Verum quia Nuncii libros præ manibus non habebant, Græci hæc Patrum testimonia non agnoscentes, illis Evangelium S. Joannis opponerent, dicentis: Judæi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Nuncii respondebant: Non est credendum, S. Joannem Evangelistis reliquis contradixisse: Paschatis cibos Pascha vocavit, ut in prisca lege appellatos legimus: ac Hebræi decimo quinto Lunæ sic loquebantur.

Jam adulta nocte Imperator consentit, ut colloquii finis fieret. Cum nullum tertia Aprilis Dominica & triduo sequente fuisset habitum, Nuncii, quid Græci expectarent, ignari sibi abundi copiam ab Imperatore peti curabant. Sed iste misit, qui videret, an nulla pacis Romanam inter ac Græcam Ecclesiam reconciliandæ ratio inveniri posset? Illum ad hominem Nuncii, *Scimus*, inquebant, *quid respondere nos Imperatori oporteat, dum ei præsentem erimus.* Itaque postero die in palatium vocatis dixit: *Quando Reges aut Principes de quadam urbe vel provincia controversiam habent, pacis conficiendæ gratia quivis de jure suo aliquid concedere solet. Idem vestræ nostræque Ecclesiæ agendum mihi videtur. Duo vos inter ac nos dissidia sunt, alterum de Processione Spiritus Sancti, de Eucharistia alterum.*

Si

Si pacem cupitis, in alterutro nobis ce-
 dite! *Approbamus & colemus Sanctum Sacul XIII.*
Sacramentum vestrum: Symbolum vestrum A.C. 1234.
 arbitrio nostro relinquite! hoc recitate, ut
 nos, reciso additamento vestro, quia offen-
 sioni nobis est! Nuncii reponebant: Scito,
 Papam & Romanam Ecclesiam ne u-
 num quidem jota de fide sua & de Symbolo
 nostro dempturos esse! Quomodo igitur,
 subjecit Imperator, constituere pacem pote-
 rimus? Ad quem illi: Si pacis consilium
 vultis, habete! Firmiter credere debetis ac
 docere populum, quod panis azymus ut fer-
 mentatus in corpus Domini Nostri con-
 verti possit, & quod Spiritus Sanctus a Fi-
 lio sicut a Patre procedat: Sed Papa vos
 invitos non adiget, ut hoc in Symbolo ve-
 stro canatis: omnes vero libri huic dupli-
 ci vel alterutri doctrinae contrarii dammandi
 vobis sunt & comburendi. Imperator hoc
 responso gravissime commotus, nullam, a-
 jebat, nullam pacis viam cerno. Convo-
 catis proin Præsulibus illorum dicta in-
 dicavit, quibus exasperati eisdem arte
 aliqua in ruborem dare cogitabant.

Dies Mercurii tertiæ post Pascha heb-
 domadis Maji decimus erat, quo Nunciis *to. Maji.*
 monebantur, ut postera luce ultimæ con-*Vading.*
 cillii sessioni adessent, & amicus utrimque *1233. n. 21.*
 discessus fieret. Cum in ædium Patriar-*to. XI. conc.*
 chæ grandi quadam aula plebis agmine *p. 464.*
 plena januis apertis confessum celebrari

Sæcul. XIII. cernerent, ac confedissent, ille dicebat:

A.C. 1234.

II. Maji.

Quamdiu pacem sperabamus, omnia amoris officia vobis exhibuimus: nunc spe nostra destitutis placidas præbete aures! Et hæc sola dies negotio finem imponet. Addidit: Ecclesie Romanæ fidem nobis scriptam tradidistis: legimus eam, et in provinciis nostris promulgari curabimus. Sed quoniam nobis ignota est, volumus, ut omnes eam audiant: num contenti estis? Sumus, aiebant Nuncii: et optamus, ut vobiscum omnis ad ortum regio Ecclesie Romanæ fidem cognoscat et sequatur.

Tum Græcorum quidam medio in confessu assurgens e grandi papyro Nunciorum fidei professionem legit sed cum mutatione aliqua, quam refutabant. Inerant enim expressiones, quas Græci non intellexerant. Finita lectione isti pro opinione sua quædam Patrum testimonia adducebant, & primum quidem S. Damasi Papæ dicentis: *Quisquis non credit, Spiritum Sanctum proprie a Patre procedere, anathema sit!* Nuncii repetito hoc anathemate, *Nos credimus etiam, inquietabant, secundum S. Cyrillum, quod Spiritus Sanctus a Filio proprie procedat, et hoc non credentem anathemate percutimus.* Deinde Græci hoc S. Basilii dictum proferabant, quod Spiritus Sanctus a Patre, & non aliunde procedat: id quod Nuncii libenter concedebant, cum a nulla
alia

alia substantia procedat. Denique Græci plures alios Patrum locos afferebant: Sæcul. XIII. A. C. 1234. sed hi contra eosdem maximopere pugnare Latinis videbantur. Cernens igitur Patriarcha, nihil effectum esse, eidenti tumultum populo manu & voce silentium indixit. Nuncii hoc eum ad concitandam contra ipsos plebem usurum rati, eundem prævenerunt, & populum videntes attentissimum dicebant: *An non creditis, Spiritum Sanctum a Filio procedere?* Patriarcha respondit: *Nos credimus, eum non procedere a Filio. At S. Cyrillus, regerebant Nuncii, dum tertio concilio præsidebat, omnes, qui hoc non credunt, anathemate perculit. Insuper asseveratis, panem azymum in Christi corpus converti non posse: id quod hæresis est. Vos itaque tanquam hæreticos, & a recte credentium communione seclusos relinquimus.* Post hæc verba a concilio abeuntibus Græci inclamabant: *Vos potius, vos estis hæretici.*

Nuncii statuerunt eo die nihil cibi prius fumere, quam ipsis Imperator demigrandi copiam fecisset. Fecit, sed mæsto vultu, quasi afflictus acerbo partium discessu.

§. XXXIX.

Nunciorum reditus.

Ergo die Sabbathi 13 Maji Nymphæa 13. Maji.

N 5

mane